

Veiledning oppgave econ2310, høst 2024,

Veiledning:

Sitatet er konkret og samler sammen noen hovedtema i norsk makroøkonomi.

Spørsmålsstillingene er forholdsvis enkle og gir Kandidaten (K) mulighet til en strukturert gjennomgang av sitatet. Den har også en aktualitet som K kan benytte seg av og bygge rundt. Utfordringen er å forklare og analysere med god oversikt og god innsikt. Oppgaven kan løses på flere måter men de to modellene som er antydnet gir K to innganger som supplerer hverandre.

Den første modellen er hovedkursmodellen

<http://folk.uio.no/hmehlum/econ2310h21/kogs.pdf> som K kjenner fra forelesning og seminaroppgaver. Relasjonene som er oppgitt er ikke forklart så det er forventet at K forklarer modellen.

Basert på disse kan K utlede

$$(9) \quad \pi^C = \alpha q_i + (1 - \alpha)q_k + v + (1 - \alpha)(z_k + k - z_s)$$

$$(10) \quad w - \pi^C = \alpha(q_k - q_i) + \alpha z_k + (1 - \alpha)z_s + \alpha k$$

og sikkert flere til.

Den andre modellen er IS-RR-PK, med flytende valutakurs og endogene priser. Også denne må forklares hvis den

brukes <http://folk.universitetetioslo.no/hmehlum/econ2310h20/SH%20kap-16%20revidert.pdf>.

1. *Hvilke faktorer bestemmer innenlandsk rentes betydning for norsk økonomi?* Ligning (6), som er IS kurven, viser at når renta stiger synker etterspørselen av tre grunner: redusert konsum, reduserte investeringer, redusert eksport på grunn av sterkere krone
2. *Hvordan er koblingen mellom endring i valutakursen og inflasjon?* Her kreves det litt presisering om det menes inflasjon i KPI π^C eller norske varer π ? For π^C kan K bygge på og diskutere (9) over der svekkelse av kronen, v opp, slår rett inn i lønnsveksten. I (6)-(8) er vekst i KPI ikke eksplisitt med men den ligger under og inneholder en antagelse om at KPI stiger med kronesvekkelsen med en andel gitt av importandelen i konsumet. De norske prisene påvirkes bare indirekte i (6)-(8) ved at Y stiger ved en kronesvekkelse som gir lønns- og prisvekst via Phillipskurven (8).
3. *Hvordan påvirkes valutakursen av faktorer utover innenlandsk rente?* Her kan K bygge på renteparitetsbetingelsen. Den ligger litt skjult i (6) som $E = E^e + \kappa(i^F - i)$ (dvs

leddene knyttet til ma_2). E stiger (kronen svekker seg) dersom utenlandsk rente stiger eller langsiktsvalutakursen stiger.

4. *Hvordan påvirker slike faktorer (utover innenlandsk rente) norsk aktivitetsnivå, norsk inflasjon, norsk rentesetting?* Dette spørsmålet er tett knyttet til sitatet. (6)-(8) beskriver hvordan svekkelse av kronen (gjennom Z^E) gir en etterspørselsstimulans (6) skifter ut. I tillegg gir en kronesvekkelse en vekst i KPI som gjør at sentralbanken (uavhengig av Y) setter renta opp. Alt i alt er resultatet at norske renter stiger. Om Y går opp eller ned avhenger av styrken på sentralbankens valutakursrespons (g_E). Totaleffekten på prisveksten på norske varer (gjennom (8)) er usikker mens importerte varer blir dyrere (siden det er urimelig å se for seg at kronen skal ende opp med å styrke seg som en endogen respons på at den har svekket seg.) I tillegg kan K bygge på (1-5) og (9) og påpeke likheter og forskjeller med det over. (Her kan K bla si at nedkjøling av arbeidsmarkedet kan føre til at k blir lavere enn den ellers ville vært.)

Kravet til en god besvarelse er at K bruker modeller (typisk de oppgitte) på en konstruktiv og informert måte og ikke mister spørsmålet av syne.